



Bogu na čast, bližnjemu na pomoč!

GASILEC

Izdaja odbor deželne zveze kranjskih gasilnih društev. — Urejuje tajnik Fran Ks. Trošt na Igu pri Ljubljani. — List izhaja poljubno po potrebi v nedoločenem času, vendar vsaj štirikrat na leto, in ga dobivajo člani zveze brezplačno. — Za nende stane vsaka številka 10 kr.

Zavezne stvari.

Zapisnik seje zveznega odbora dne 15. februarja 1900.

Navzoči: Fr. Doberlet, A. C. Achtschin, Fr. Ks. Trošt, A. Guštin, F. Papler, M. Petrič, L. Štricelj in J. Fajdiga.

Načelnik Doberlet otvori ob 9. uri sejo s pozdravom na navzoče.

Tajnik Trošt prečita došle vloge in naznani njih rešitev, kar se na znanje vzame in odobri.

K zvezi sta pristopili društvi Hohenegg pri Kočevju in Novavas na Blokah.

Društvo na Rakeku se je razšlo, orodje je prevzela v oskrb občina.

Sklene se oddati društvom »Naša pesem«, katera se za to oglasijo in vpošljejo 10 vinarjev za poštnino. (Oddaja tajnik Trošt.)

Obširno se razpravlja o ustanovitvi podporne bolniške blagajnice za vse gasilce v deželi.

V to svrhu sestavijo naj se pravila, katera se bodo vpošlala vsem društvom, da se o njih izrečejo, a pri obnem zboru se stvar definitivno sklene.

Achtschin poroča o okrajnih zvezah; sklene se za sedaj opustiti to ustanovo, ker je še premalo društev.

Razpravlja se o zadevah gasilnega društva v Hrušju-Slavinji. Po podanih informacijah se sklene, da se skliče izvanreden občni zbor, ker poslednji ni bil vsem udom pravočasno naznanjen, da se pa ne bodo vršile več nepravilnosti, se pooblasti odbornik Petrič, celo zadevo v redu izpeljati.

V Postojni je umrl ustanovitelj tamošnjega gasilnega društva g. Miroslav Vičič. Zveza je izrekla njega rodbini svoje sožalje.

Dovolijo se podpore naslednjim ponesrečenim gasilem, oziroma njihovim ostalom: Ignac Kopitarju v Mengešu 20 K, vdovi Ločnar na Bledu 50 K, vdovi Kokalj v Kropi 30 K, Iv. Ingličarju v Dolu 20 K, M. Končarju v Ljubljani 20 K, vdovi Indof v Ljubljani 20 K in Turku v Koroški Beli 60 K.

Po končanem dnevnem redu šla je večja deputacija k zastopniku visokega deželnega odbora ter prosila, da bi se podpore gasilnim društvom prej ko mogoče nakazale.

Gasilnim društvom v navodilo!

Več vprašanj je došlo uredništvu radi potrebe novih pravil (zaloga zveze) in radi domačih podpornih bolniških blagajnic; v to sledeče pojasnilo:

Pravila je predložiti potom županstva vis. c. kr. deželnemu predsedništvu. Kjer že društvo obstoji, so pravila in vloga koleka prosti.

Pravila za podporne bolniške blagajnice so kot dodatek k § 16. glavnih pravil in jih podajamo v nastopnem izgledu; po sebi se ume, da se smejo ista razmeram primerno predruščiti ali stalnih zneskov se nikakor ne sme vpisovati, kajti potem se smatra to za zavarovalnico. Vsakojaka druga pojasnila se radovoljno dajo.

Pravila

podporne zaloge prostovoljnega gasilnega društva v

Dodatek k § 16. društvenih pravil.

§ 1.

Podporna zaloga se sestavlja:

- iz rednih mesečnih doneskov delujočih udov od 20 vin. naprej, kakor določa odbor;
- iz izvanrednih doneskov, katere občni zbor pri letnem računu zalogi izroči, ako je kaj prebitka in odbor to predlaga;
- iz daril.

§ 2.

Namen podporne zaloge je:

- gasilec v bolezn podpirati;
- ako umrje, k pogrebščini prispevati.

§ 3.

Podpora se začne izplačevati, ako je gasilec vže šest mesecev pri podporni zalogi, oziroma če plača po odboru določeno pristopnino. Gasilec, ki so več kot šest tednov na dopustu, ne morejo zahtevati bolniške podpore.

§ 4.

Da se podpora dobi, mora biti bolezen dokazana. Bolnik, ki si nakoplje bolezen po lastni krivdi (v tepežu in vsled pijanosti), nima pravice do podpore. Ako gasilec tri mesece ne plača doneska, izgubi podporo.

Znesek podpore določi odbor v posameznih slučajih po stanju blagajnice.

Podporo plačuje blagajnik koncem vsacega tedna.

§ 5.

Če je gasilec v službi ponesrečil, se mu nakaže podpora brez ozira na čas, koliko časa je že pri podporni zalogi.

§ 6.

Kadar gasilec, ki je bil pri podporni zalogi, umrje, izkaže se mu, kakor sploh vsakemu gasilec, zadnja čast in izplača se sorodnikom kot prispevek k pogrebnim stroškom znesek, katerega določi odbor po stanju blagajnice.

§ 7.

Denar podporne zaloge je nalagati v hranilnici. Pri obnem zboru polaga blagajnik račun te zaloge in zbor voli pregledovalce računov, ki imajo račune pregledati in potrditi, da je vse v redu.

§ 8.

Ako se gasilno društvo razide, preide podporna zaloga v oskrb občine, katera zadostuje dolžnostim do bivših udov gasilnega društva, dokler je kaj premoženja. Kot bivši udje veljajo tisti, ki so bili do razpusta pri gasilnem društvu.

§ 9.

Ako se ustanovi novo društvo, izroči občina vse premoženje prejšnjega društva, ki ga je imela v oskrbi, novemu gasilnemu društvu.

§ 10.

Zoper določbe in naredbe odbora, ki se opirajo na te točke, sklicuje se vsak lahko na občni zbor, ki končno razsodi.

Ustanovitev prostovoljnega gasilnega društva v Ljubljani leta 1870.

(Črtice po izvirniku P. pl. Radicsa.)

(Dalje.)

Po letu vršila se je 25 letnica gasilnega društva v Inomestu, združena z razstavo gasilnega orodja; na tej razstavi izloženo je bilo po fotografijah tudi orodje gasilnega društva ljubljanskega in prisodila se je istemu priznalna diploma.

Na povabilo načelnika g. Doberleta posvetovalo se je dne 12. februarja 1883, kako praznovati 600letno zvezo Kranjske z Avstrijo; sklenilo se je za dne 11. julija povabiti vsa tedanja gasilna društva Kranjske v Ljubljano, katero vabilo je tudi visoki deželni odbor odobril.

Pri občnem zboru dne 20. maja 1883 je bil izvoljen častnim članom društva g. vitez Laschan v priznanje njegovih zaslug za isto.

Dne 11. julija 1883, kot dan dohoda Njega Veličanstva v našo deželo, je določil župan g. Grasselli s posebnim oklicem na meščanstvo, da se imajo v dnevih slavnosti kot reditelji in kot javna straža pripoznati uniformirani gardisti, veterani in prostovoljni gasilci v zmislu postavnih določb.

V slavnostnih dneh sodelovalo je društvo o vseh prilikah za vzdrževanje redu, posebno pri dohodu in odhodu Njega Veličanstva, pri polaganju temeljnega kamena muzeja »Rudolfinum«, pri ljudski veselici, v ljudski kuhinji itd. itd. in prisostvovalo je isto pri bakljadi v celoti, kakor tudi se udeležilo po odposlanstvu pri izrazu vdanosti.

Pri seji odbora 14. avgusta prebral je načelnik g. Doberlet zahvalno pismo društvu za njegovo delovanje povodom slavnostnih dni.

Med raznimi povodom slavnosti odlikovanimi je bil tudi g. Doberlet z najvišjim odlokom z dne 11. septembra 1883 odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono, katero odlikovanje je dalo tovarišem priliko, svoja vdana čestitanja izreči.

Njega Veličanstvo podarilo je tudi ljubljanskemu gasilnemu društvu najmilostljiveje znesek 300 gld. za podporno blagajnico, za kateri dar se je potom visokega c. kr. deželnega predsedništva izrekla najvdanejša zahvala. Občni zbor dne 8. junija 1884 je to najvišje darilo z radostnimi »Živio«-klici na znanje vzel.

15. majnika 1885 prisostvovalo je društvo slovesni inštalaciji zopet izvoljenega župana gospoda Petra Grassellija. V odborovi seji dne 30. septembra poročal je blagajnik podporne zaloge gospod Rüting, da je v tekočem letu bilo veliko bolnikov izmed mlajših gasilcev, torej je umestno pri asentiranju moštva previdno ravnati; sklence se imeti seje vsak prvi ponedeljek v mesecu, h katerim se naj povabijo društveni zdravniki in za pristop se oglašajoči udje, da se isti pri odboru preiskujejo.

Pri občnem zboru dne 23. maja 1886 se je sklenilo, da se iz dohodkov društva mesto 10 odstotkov doda podporni zalogi 20 odstotkov (pozneje se je prispevek zopet znižal na 10 odstotkov). Sprejet pa je bil predlog g. Achtschina, da se preme pravila za to zalogo v toliko, da se za boleznj vsled nemoralnega življenja, pijančevanja in tepeža podpora izključi.

Prilikom odkritja spomenika Anastaziju Grünu naznanil je gospod župan sklep občinskega sveta, da se spodtika na

sklepu občnega zbora, da bi se društvo te slavnosti udeležilo; vsled tega se tudi društvo slavnosti ni udeležilo. Proti temu je društvo v odborovi seji dne 6. julija 1886 sklenilo, da nima občinski svet se vmešavati v sklepe občnega zbora, kjer se je sklenilo, da društvo sodeluje za vzdrževanje redu. Dalje se pa sklence, da se društvo nobene svečanosti več ne udeleži, razun pri gasilskih ali če vlada pomoč društva zahteva.

Požar gledališča 17. februarja 1887.

Požar gledališča, ki je bilo leta 1765. sezidano, 1846. leta popolnoma prezidano in leta 1883. povodom navzočnosti presvetlega cesarja temeljito prenovljeno, bil je žalosten slučaj, kjer je društvo z naporom vseh močij, pri izvanrednem mrazu v noči delovalo. To brezprimerno delovanje zapisano je z zlatimi črkami v društveni kroniki.

Požar, ki je moral vže pred polunočjo nastati, bil je okolu pol dveh zjutraj s trikratnim strelom raz gradu naznanjen. Ob eni uri imela sta policijska stražnika Rus in Ižanec obhod po Kongresnem trgu, kjer je prvi slutil ogenj in kmalo nato slišal vpitje po pomoči od glediškega mojstra in njega družine, kateri je v drugem nadstropju gledišča stanoval. Med tem, ko je Ižanec po telefonu ogenj naznanil na grad in ko je trikratni strel gasilce in prebivalstvo vzbudil, budil je Rus prebivalce sosednih hiš in vpeljal rešitev družine Gogola, katera je bila v smrtni nevarnosti. Po stopnicah bil je odhod radi dima nemogoč, zato so se postavile lestve do balkona in od tu do drugega nadstropja, da se je po istih družina rešila. Gasilno društvo pa je prihitelo z vsem orodjem na pogorišče, ter je začelo gasiti in reševati v gledišču spravljeno pohoštvo. Bilo je to sila težavno delo, ali vendar se je v zadovoljstvo izvršilo.

Dasiravno je notranjščina gorela, rešilo se je pohoštvo Gogole iz drugega nadstropja, iz prvega nadstropja vsa glediščna knjižnica in tudi iz oderskih prostorov večina garderobe. Žal, da se je nezgoda zgodila in spicijentu Schmidtu, ki je padel raz prvega nadstropja na cestni tlak in so ga nezvestnega prenesli v njegovo stanovanje, druge nezgode ni bilo, razun malih opeklin, se gasilec ni nič pripetilo. Na rešitev glediščnega poslopja se vže iz začetka ni moglo misliti. Gospod načelnik Doberlet je zaukazal požar omejiti in varovati sosednji poslopji g. Kastnerja in Kirbischea. Delovanje je bilo tudi otežkočeno radi tesne lege gledišča in hudega mraza (18 stopinj R). Parna brizgalnica morala se je postaviti na desni breg Ljubljane, cevi so se morale v vodo poglobiti in vijake je bilo treba z gorko vodo polivati, da se je zabranilo zmrzovanje vode.

Ob pol 5. uri zjutraj padel je težki svetilnik in kmalu na to streha; nastal je strašen pogled. Iz gorišča švignil je velikanski plamen, ki je razsvetljeval Kongresni trg in bližnje cerkve; grad je bil videti v čarobni svetlobi. Nevarnost za sosedna poslopja se je povišala, osobito radi severozahodnika za Kastnerjevo hišo, kjer so tudi strešna stanovanja in kjer so se nahajale velike zaloge blaga. Izbrizgalo se je silne množine vode na mestu požara, gotovo vsega skupaj čez 9000 veder, ali šele okolu osme ure zjutraj se je plamen udušil.

Izpod razvalin pa je zdaj tu zdaj tam vzplamtelo in se je moralo zopet gasiti. Šele ob 8. uri zvečer je bilo delo končano ter so gasilci odšli, pustivši stražo z eno brizgalnico in pomikalno lestvijo. Celo noč in celi naslednji dan morala je ostati straža in tudi deloma v akcijo stopiti.

Delovanje gasilcev se je obče hvalilo, in le previdnemu ravnanju se je zahvaliti, da se ni mestu večja nesreča zgodila.

Načelnik Doberlet vodil je vse gasilno delo mirno in hladnokrvno, kar je v tacihi slučajih edino pravo; krepko so ga podpirali poveljniki oddelkov gg. Achtschin, Schantel in Gallé kakor tudi vse moštvo, ki je z obćudovanja vrednim naporom svojo nalogo vršilo, tudi ni smeti pozabiti pomoči od strani vojaštva; častiti gospod profesor Gnjezda, kot društveni duhovnik, bil je takisto na mestu požara, da bi v slučaju potrebe delil duhovno pomoč pri kaki eventualni nezgodi.

Deželni odbor nakazal je društvu v izplačilo 182 gld. 33 kr. kot stroške pri gašenju in 200 gld. kot nagrado, ter ob enem pisal priznalno pismo.

Pri občnem zboru dne 22. maja 1887 naznanil je načelnik g. Doberlet, da se gasilstvo na Kranjskem množi, ker se tu do sedaj nahaja 48 prostovoljnih in tri tovarniška gasilna

društva z vkupe 2053 možmi. Z ozirom na to bil bi čas, da se ustanovi zveza gasilnih društev, to je potreba, ki se je že v obče pripoznala, in on se nadeja, da pride ta stvar prej ko mogoče v tir. Dne 12. maja 1887 udeležilo se je društvo pri gašenju prilikom požara v c. in kr. smodnišnici v Kamniku in je za to svoje delovanje dobilo zahvale in priznanice od mestnega županstva v Kamniku in od poveljstva c. in kr. 3. voja v Gradu.

Pri obnem zboru dne 10. junija 1888. l. je načelnik gosp. Doberlet povdarjal važnost gasilnih društev in obžaloval, da se mlajši udje meščanstva še vedno odtujujejo tej humanitarni napravi. Pozivlja tovariše, naj vstrajajo, in upa, da se bode tudi ta nedostatek odpravil v korist gasilstvu.

Pri obnem zboru dne 26. maja 1889. l. je bila izrečena zahvala društvenemu duhovniku gospodu prof. Ivanu Gnjezdi kakor tudi vsem dobrotnikom, ki goje simpatij do gasilstva.

Gosp. Rütting je naznanil, da je celovsko gasilno društvo imenovalo gosp. Doberleta povodom njegove 25 letnice častnim članom, s katerim imenovanjem je poslavljeno celo društvo.

Pri obnem zboru dne 13. julija 1890. l. se je gosp. Doberlet spominjal dvajsetletnega obstanka društva, povdarjal osobito dejstvo, da se ni pripetila v teh letih nikaka nezgoda in da se v slučaju požara isti ni nikdar razširil na drugi, kot goreči predmet. Zahvalil se je osobito trem požrtvovalno delujočim članom, gg. Achtschinu, Schantelnu in Rüttingu, z željo, naj bi oni še dolgo tako uspešno delovali. Navzočemu gospodu županu Grasselliju izraža zahvalo z ozirom na otvoritev ljubljanskega vodovoda, ki bo za gasilstvo neprecenljive važnosti, prosi ga nadalje, naj bi on v svoji naklonjenosti do gasilstva skrbel za to, da se čim prej dobi novo, jako potrebno shranjevališče.

Gospod župan Grasselli se toplo zahvali društvu za njega dvajsetletno uspešno delovanje v korist mestu in obljubi svojo pomoč tudi odsihdob.

Pri tej priliki je bila izročena gosp. Rüttingu, kot neutrudnemu, dolgoletnemu članu, častna sekira, katero odlikovanje se je priznalo tudi odsotnemu gosp. Drelseju.

1891 do 1899.

Pri obnem zboru dne 24. maja 1891. l. je bila sprejeta prememba pravil podporne zaloge z 68 proti 17 glasom, a zatem se je društvo udeležilo slavnosti desetletnice gasilnega društva v Šiški.

Dne 17. julija 1891. l. je gosp. Doberlet kot načelnik zveze gasilnih društev prejel zahvalo c. in kr. vojnega ministrstva radi izjave, da se ustanovi prostovoljni, brezplačni oddelek za prenašanje bolnikov.

Na izvanrednem obnem zboru dne 10. avgusta 1891. l., pri katerem je 73 članov podalo peticijo, da naj ostaneti stari določili V in VII podporne blagajnice, se je tej peticiji ugodilo. Član gosp. Miha Končar se je zahvalil odboru na tem činu lojalnosti.

V odborovi seji dne 8. oktobra 1891. l. se je razpravljalo osobito o projektu nove gasilarne v Vegovih ulicah. V načrt naj se sprejme tudi določitev, da bi v novem shranjevališču bilo prostora za stanovanje delu moštva. Pri tej seji se je razgovarjalo tudi o napravi »Magirove lestve« in gosp. Doberlet je izrazil željo, ker je nemogoče to koristno orodje nabaviti, da bi se v to svrhu pobiralo pri vnanjih članih in dobrotnikih. Dalje se je v tej seji sprožila misel na ustanovitev prostovoljne rešilne družbe, ki bi vzajemno z gasilnim društvom delovala.

Pri obnem zboru dne 29. maja 1892. l. je naznanil gospod župan Grasselli, da se bode nada gasilnega društva, svojo petindvajsetletnico l. 1895. praznovati v lastnem domu, uresničila, in zagotovil k temu svojo najboljšo pripomoč; tem besedam je sledilo občno odobravanje. Potem se je vršila volitev načelnikstva, in je bil gosp. Doberlet zopet enoglasno izvoljen. Župan je izrazil željo, naj bi bilo gosp. Doberletu še veliko let odmerjenih stat na čelu temu občekoristnemu društvu. Gospod Doberlet se zahvali na ovaciji in povdarja, da posameznik ne more delovati, ako ni vsestranske podpore; zato se zanaša, da se bode delalo z združenimi močmi.

V odborovi seji dne 13. januarja 1893. l. je bil prebran dopis magistrata, ki opozarja na § 14. odloka c. kr. deželnega

predsedništva z dne 16. novembra 1892, št. 3365, vsled katerega mora imeti vsak gasilec pri glediščni straži svetiljko opasano. Sklene se napraviti take svetiljke in sprejme se navodilo za glediščno stražo, ki ga je gosp. Achtschin sestavil in po katerem se bode ravnati, ko ga oblastvo odobri.

(Dalje prihodnjič.)

Zakaj se gasilstvo ne širi kakor treba, in kdo je temu kriv?

O tem vprašanju mi je namen v Vašem cenjenem listu nekoliko besed spregovoriti. Akoravno se to vprašanje čestokrat pretresuje, vendar ni dobiti nanj odgovora, ki bi bil komu všeč, še manj pa je pričakovati ugodne rešitve od strani poklicanih oblastij. V tem oziru treba je one faktorje, kojim je dežela in oziroma občina v oskrbo in varstvo gospodarskega premoženja in imetka izročena, pri nas večkrat dramiti, kajti ni ga skoro dneva, da ne bi čitali o kakem malem požaru. V zadnjem času so se celo pripetili veliki požari, ki so uničili več gospodarskih poslopij ter prizadeli ogromne škode, ki so bile cenjene celo na več tisoč kron. Iz časnikov posnemamo, da so bili nekateri posestniki zavarovani le za male svote, drugi posestniki zopet nič. Rešiti se ni moglo nič, ker v občini ni niti gasilnega društva, niti kakih občinskih gasilnih sprav. Da bi se zamoglo v takem slučaju vselej na slučajno v sosedstvu nahajajoča se gasilna društva računati, to se ne sme zahtevati, ker je treba vpoštevati okolnosti, da je namreč društvo, kar je mogoče, bilo o požaru prekasno obveščeno ali da ga ni zapazilo in slednjič oddaljenost. Glavna stvar pa je kakovost zgradb. S slamo krita poslopja potrebujejo takojšnje pomoči, brez odlašanja, pri trdo zidanih poslopih je sedyda druga stvar, tu se lažje na rešitev sme računati.

Kjer so slamnate strehe, v dotični občini ne bi smeli biti brez gasilnih priprav, kakor krampov, priročnih brizgalnic, lestev, posod za vodo itd. Kjer tega vsega ni, tam se ljudje na rešitev od drugod ne morejo dosti zanašati. Posledica takih okolščin, kakor so omenjene, je ta, da pridejo čestokrat mnogi posestniki, posebno pa kočarji, na beraško palico.

V takih slučajih obračajo se oblastnijske do dobrotnikov, da se brzo nesrečnikom priteče z milodari v pomoč. To je sicer lepo in krščanska ljubezen do bližnjikov nam nalaga dolžnosti, da jim, kolikor nam je mogoče, gmotno pomagamo. Ali kaj pomaga vsa pomoč od strani dobrotnikov in oblastnij po požaru, kajti mogoče je, da je nesrečnik zadolžen in si vendar ne more pomoči do prejšnjega imetka, če tudi je zavarovan, toliko manj pa tisti, ki slučajno ni zavarovan.

Koliko se denarja žrtvuje tedaj o takih prilikah; da je imela občina najpotrebnejših gasilnih priprav, bi se bilo vse rešilo ali vsaj požar omejil in bi se tiste denarne žrtve prihranile. Koliko denarja je na tak način v malem trenutku v plamenu!

Kdo je temu kriv?

Sami posestniki in hišni gospodarji ter občinska zastopstva.

Glede postanka požarov so prilike različne. Nekoji nastanejo vsled strele, drugi so po zlobni roki zaneteni ali po otrocih ali zanikernih poslih itd.

In ravno zato, ker smo vedno v nekem strahu pred grozečim nam požarom, morali bi skrbeti za zavarovanje poslopij in nabavo gasilnega orodja. A žalibog, koliko imamo občanov in občin, ki se za to brigajo? Kdo pa je tisti, ki se v bran postavi požaru? To je vendar vsakemu jasno že zdavnej, da je to vsak vrli gasilec. Takoj, ko gasilec glas trobente ali plat zvona zdrami, bodisi med delom ali pa v spanju, je on prvi na svojem mestu, da reši kar se da rešiti, ljudi, živino, tuje imetje itd., ter gasi ogenj v poslopju. Gasilec je sedaj v tem oziru popolnoma enak vojščaku. Prvi se bojuje proti požaru da ga uduši, reši svojemu bližnjemu kar mogoče, a drugi bojuje se proti vnanjemu sovražniku, gre v boj za cesarja in za domovino.

Tedaj gasilec je in mora biti povsod čislán in spoštovan, naj si bo v občini ali v javnosti, kajti on je branitelj, spasilatelj svojega bližnjega v nesreči ter žrtvuje čestokrat svoje življenje za svojega bližnjega. Da je in mora biti vsak gasilec čislán in

da je v obče gasilstvo naprava, ki zasluži vsestranske podpore, o tem nam podaja najlepši dokaz naš presvetli vladar, ki brez izjemno vsako gasilno društvo z denarnimi podporami obdaruje. Naš vladar je tudi mnoge vrle gasilce za njihovo hrabro delovanje na tem polju odlikoval. Tedaj ako sam presvetli vladar podpira gasilna društva ter posamezne njihove člane odlikuje, koliko bolj bi morale občine, oblasti in dobrotniki skrbeti za to, da se gasilstvo širi in napreduje.

Da se to doseže, moramo sami med seboj složni biti, vzajemno delovati za gasilna društva, ki so le v prid, varstvo in diko občinam ter žrtvovati v ta namen vsak po svojih močeh; občine pa naj bi s prispevki v to svrhu pripomogle.

Da gasilstvo ne napreduje, krivi so v prvi vrsti sami posestniki. Tisti gospodar, ki ne skrbi za varnost svojega imetja, je lahkoživec in ne pravi gospodar, kajti on samega sebe izpostavlja nevarnosti pogube. V občini je primeroma 50 do 100 hišnih posestnikov. Ti naj plačujejo recimo prilično 600 do 1000 K zavarovalnine. Od take svote plačevali so občani za gasilstvo po dva odstotka, to je 12, oziroma 20 K gasilnega doneska. Rekel boš, to je pač malo, kaj je s tem pomagano. Vpoštevajmo vse take in enake doneske iz cele Kranjske skupno, dobili bomo ogromno svoto; kajti na leto razdeli deželni odbor od dveh odstotkov svoto do 14.000 K za gasilna društva. Od te ogromne letne svote, ki se gledé na množitev zavarovalnin vsako leto zvišuje, dobe gasilna društva od 100 do 200 K podpore.

Iz tega je razvidno, da tisti občani, ki so zavarovani za male doneske, mnogo pripomoči zamorejo z združenimi močmi. A žalibog ti doneski jim ne hasnejo nič, posebno tam, kjer se za gasilstvo nič ne brigajo. Njih doneski obrode sad le tamkaj, kjer se organizujejo takova društva. Ko bi imeli v vsaki občini gasilno društvo, imeli bi gotovo užitek odstotkov.

Skušnja uči, da se pri občini med občinskimi odborniki večkrat modruje o dostikrat prav nepotrebnih stvareh, ter da vsled nesloge prepripi med občani nastanejo. Na predlog županov, da se ima v občini gasilno društvo osnovati ali saj potrebno gasilno orodje nabaviti, oziroma že obstoječemu društvu kaka podpora podeliti, glasuje se večinoma proti predlogu. Modruje se, kaj nam je teh stroškov treba, ter sumniči župana, da bi se s tem rad obogatil. Z ugovarjanjem se mnogokrat doseže nesklepčnost, in na tak način pokažejo dotičniki, koliko jim je na mari občni blagor in varnost imetja. Župan, kojemu je naloga, skrbeti za varnost v občini, ne more doseči uspeha, daš ga zakon veže v to.

V občini plačuje se denimo do 2000 K čistega davka. Ako bi na davek dotična občina postavila dveodstotno naklado, bi tega nihče ne čutil, ter bi na posestnika, koji plačuje 20 K, došlo 40 vinarjev, oziroma na onega, ki plačuje 200 K čistega davka, 4 K. To so svote, katere vsak posestnik skozi leto utrpeli zamore. Občina bi na ta način dobila svoto 40 K, oziroma večjo, primerno visokosti naklade; ko bi občine vsako leto enako postopale, bi si v kratkem nabavile lepe gasilne sprave. Pri tem bodi tudi omenjeno, da, ako koja občina daruje enake zneske že obstoječemu gasilnemu društvu, da jih daruje sama sebi, kajti po pravilih pripade celo premoženje dotični občini, ako se društvo razide.

Pomisliti pa je treba, da gasilna društva dobivajo mnoge podpore od hranilnic, zavarovalnic, dobrotnikov itd., in da ona tudi za občino skrbijo ter pomagajo do stroškov.

Iz tega vidimo, kako lahko občinski odbor stvari koristiti ali pa z ugovori škodovati zamore. S takimi ugovori nakopljemo si samo sovraštvo. Vzemimo slučaj, da ravno v dotičnem letu v občini požar nastane, pa ni nikakih priprav pri rokah. Koliko ima občina s pogorelci posla, nadloge, skrbi in stroškov, kar bi bilo vse nemogoče, da so bile o požaru gasilne sprave pri rokah.

Gledé tega moral bi imeti župan občine proste roke, kajti njemu naložena je skrb za občino, ter bi moral skrbeti v prvi vrsti za varnost imetka posameznih občanov s tem, da preskrbi občini varnostnih sredstev. S tem ne bo samo odvrnil veliko nevarnost vsled požara, ampak rešil se bo tudi mnogih ubožcev, za katere bi, ko bi nastal tak slučaj, občina skrbeti morala. Saj nas vsakdanje skušnje dovolj uče, kako se taki slučajji, da kdo osiromaši, od dne do dne bolj množijo, kaj šele, ko požar vse uniči.

Župan moral bi že iz tega stališča vse silo zastaviti, da dobi občane s svojimi temeljitimi razlaganji in dokazi na svojo stran in da se mu ne delajo ovire.

Razvidno je iz teh podatkov, da smo sami krivi, ako ne napredujemo in da je treba, da se že enkrat zdramimo.

Rekel sem dalje, da so kriva tudi občinska zastopstva. Da je temu tako, v to hočem nekoliko dokazov navesti. Gori sem povedal, da imajo župani gledé osnovanja gasilnih društev ali dovoljevanja podpor preveč vezane roke. Županu večkrat ni mogoče doseči veljavnega sklepa za omenjene potrebščine, ker se vedno dobe taki, ki so protivni županovemu predlogu ne gledé na to, da imajo taki neosnovani ugovori, kakor omenjeno, večkrat slabe posledice. Pri določitvah občinskih naklad je občinski odbor sam svoj gospodar do gotove meje, ter se mnogokrat manjše naklade določujejo, nego da bi se določile svote, s kojimi bi si občina lahko pomagala tam, kjer je večja potrebščina. S takim postopanjem se občini nikakor ne koristi, ker se večkrat prigodi, da se ravno tam, kjer nimajo gasilnih sredstev, pripeti požar in tako vsa štedljivost nič ne pomaga. Dokazov imamo dovolj. Koliko požarov in s tem provzročene škode je vsako leto.

Naloga županova naj bi bila, proti takim neosnovanim govoricam vsako leto primerno svoto za podporo gasilnemu društvu, oziroma za nabavljanje občinskih gasilnih priprav v proračun postaviti, ter potrjenje njegovega predloga pri višji oblasti izposlovati. Občani, kateri bi se zaradi takega postopanja pritožili, pokazali bodo, koliko jim je mar za korist občine, a župan bo vslučaju, da svojega namena ne doseže, odvezan vsake odgovornosti.

Nazadnje pa bodo tudi višje oblasti sprevidele, da brez prave podlage in brez inicijative ni mogoče edinosti doseči. Če kaka občina v takem slučaju pokaže, da je zanikerna, naj bi se uradnim putem zaukazalo, primerno svoto določiti ter potem o porabi te svote račun položiti.

Na ta način bo gasilstvo prišlo do prave veljave, katera mu gre, ter bodo občine dobile sredstva, katera jim bodo v tolažbo ter v nesreči v pomoč.

Da se pa zamorejo sklepi občin ali gasilnih društev brzo izvršiti, je odvisno tudi od tega, da se predložena pravila kakor hitro mogoče potrdé, ker na temelju pravil možno je z delovanjem pričeiti.

Da pa zamoremo vse to doseči, treba je delavnih moč; ne samo priprosti kmetški fant, ampak tudi boljši krogi stopijo naj med gasilce. Inteligenca naj spodbuja gasilce, da svoje moči posvetijo društvu, naj rabi pero in orodje in vežba moštvo. Kako se to doseže, ve dobro vsak inteligenčen človek, komur je gasilstvo kaj pri sre.

Jaz mislim, da lepšega društva ni v občini, ko ravno gasilno društvo, katero se popolnoma opravljeno pred svojim ljubljenim zapovednikom zbere, pričakujoč njegovega povelja.

Da bomo tudi v gasilstvu temeljito poučeni in izurjeni, v to je treba vežbanja v kretanju, poznavanja strojev ter čitanja strokovnih listov. Zato naj bi bil edini strokovni list »Gasilec« razširjen ne samo pri gasilcih, ampak naj bi ga imela tudi druga društva in gostilnice, kjer bi prišel širšim krogom v roke. Poleg »Gasilca« priporočamo tudi izborno urejevalni hrvatski »Vatrogasni viestnik«, katerega vsak Slovenec lahko razume in ki bi ne smel manjkati vsaj v večjih bralnih društvih po mestih in trgih.

Podpirajmo dobro stvar, ki ne gleda na svojo korist, ampak le na korist bližnjega. Na pomoč!

Izkušen gasilec.

Razne vesti in dopisi.

Šmartno pri Litiji. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo imelo je dne 21. prosinca t. l. svoj redni občni zbor. Načelnik otvoril zborovanje s trikratnim živio-klicem na največjega dobrotnika in zaščitnika gasilnih društev, Njega Veličanstvo presvetlega cesarja Fran Jožefa I., pozdravi navzočih 27 delujočih in devet podpornih udov, razvije društveno delovanje v preteklem letu, se sožalno spominja treh umrlih delavnih udov, ter h koncu izreka željo, da bi ponehala tista malomarnost, ki se je po krivdi nekaterih oseb začela pojavljati v društvu in da zopet oživi gorečnost za toli dobro stvar, na kar se je volil in kon-

stituiral novi odbor sledeče: načelnik Gregor Porenta, podnačelnik Ivan Robavs, blagajnik Ivan Rus, tajnik Ivan Razboršek, vodja plezalcev Ivan Breznikar, namestnik Franc Medvešek, vodja brizgalcev Anton Verbaj, namestnik Ivan Vozel st., vodja varuhov Lovrenc Porenta, namestnik Andrej Stopar. Delujočih udov šteje društvo 39. J. Razboršek, tajnik.

Gorje pri Bledu. Gasilno društvo v Gorjah je imelo zadnji dan minulega leta novo volitev.

Večletni načelnik gosp. Černe se je zahvalil za naklonjenost in naznanil, da ne prevzame več načelnštva, a udje pri-govarjali so mu, da naj ostane še v prihodnje načelnik; po daljšem prigovarjanju se je udal in vzprejel načelnštvo. Voljeni so bili zatem: Jakob Jan, namestnik; Janez Poklukar, blagajnik itd.

Volitve udeležili so se društveniki skoraj polnoštevilno. Pri volitvi opozoril jih je načelnik Černe na sledeče pomanj-kljivosti pri gasilnih društvih:

V gasilnih pravilih je do dandanes velik greh, velika po-manjkljivost v najvažnejši točki, in sicer zakaj? Pravila se glase: Vsako drugo leto je nova volitev, to je po njegovem mnenju za prostovoljce prekratek čas, kajti pri drugih društvih vrši se to v teku treh do šestih let. Pa zakaj prekratek čas? Ravno gasilna društva zavzemajo med vsemi prvo mesto, naj-koristnejša so svojemu bližnjemu, tudi edino le ona so prostovoljna in je njih delovanje brezplačno. Kateri načelnik ali na-mestnik, četovodja, tajnik, blagajnik itd. voljan je in prevzame ta nehvaležni posel v svojo skrb in res opravlja ta posel vestno, da tako rečem, vedno v svojo škodo, temu se da po preteku dveh let za njegov trud — po domače rečeno — breca. Ako pa ravno načelniku ne, torej gotovo drugim častnikom. Torej, ali ne vidite, zakaj ravno gasilna društva pešajo, zakaj odsto-pajo najboljše moči od njih? Zato ker so pravila čisto na na-pačnem mestu. Kako bi se eden ali drugi počutil, kateri ni nič pregrešil in namesto da bi avanziral, je za svojo delavnost kot načelnik degradiran na najnižjo stopinjo. Ako bi bile pa vo-litve v štirih letih, ostati bi morali častniki in tudi moštvo za pretek teh let in da bi ne bil trud vezbanja samo za dve leti voljeni, ako že potem drugega ni. Kakor je pa po deželi navada, odstopajo pa najboljše moči po dveletni volitvi, kajti bil je častnik, a njemu ni več služiti, ker je izgubil šaržo za njegov trud; izvoljen je bil na njegovo mesto najmlajši šele pristopivši ud, tako rečeno prvo leto. Primerilo se je že to ve-činoma vsaki dve leti tudi pri nas, da je odstopilo ravno skoz volitev pet do šest šarž in za njim pa najstarejši udje, katerim bi se bila šarža spodobila in moram reči, da so bili z dušo in telesom vdani gasilnemu društvu. Pri vojakih je navada ali postava, da prostak postane desetnik itd., pri našem društvu je pa ravno narobe. Priporočalo bi se le edino, da bi volili le podnačelnika in načelnika vsako četrto leto in drugi naj bi naprej avanzirali po sposobnosti. Jaz sem dobro prepričan, ako je načelnik vesten in zares delaven, da ima te časti v štirih letih zadosti in komaj čaka, da se njemu breme odvzame, torej narobe, pride nova moč in je višje šarže ponosen in drugi za njim in le na ta način zamore ostati društvo polnoštevilno in delavno. Ravno letos imamo lep vzgled, ko se je volilo po nasvetu gosp. Černeta, da se volijo bivši častniki in tistim naj se podeli višja stopnja. Le vsled prostovoljnega izstopa izgubili smo dve jako delavne moči, in sicer gg. J. Žumra, podnačel-nika, in Jos. Žirovnika, tajnika, katerima je društvo izreklo po-sebno zahvalo. Druzega odstopa društvo ni trpelo, ravno še nove moči so pristopile. Ako bi se pa volilo kakor druga leta, razbilo bi se bilo ravno letos celo društvo. Torej reči se mora: vsa čast gorjanskim vrlim fantom, kateri so tako vneti za blagor svojega bližnjega, da se takih najde le malo kje drugod! Na pomoč!*

Selce pri Škofjiloki. Dne 17. decembra 1899 je bila volitev odbora tukajšnjega gasilnega društva in so bili izvoljeni naslednji gg.: Fran Hajnrihar načelnikom, Fran Tavčar pod-načelnikom, Fran Čemažar, kapelan, tajnikom, Fran Šmid blagajnikom, Anton Hajnrihar vodjo plezalcev, kot namestnik Ivan Klemenčič, ki bode tudi za vezbalca, Jurij Čenčič vodjo brizgalne, namestnik Urban Semen.

Sklenilo se je tudi, nabirati podpornih udov z letnim do-neskom 2 K, udje dajejo tudi mesečno 20 vinarjev, kar se bode vlagalo v hranilnico, da se iz tega napravi neka podporna bla-gajna, da se v slučaju bolezni kacega uda iz te blagajne, spo-razumno z odborom, zamore njemu podpora dati.

V teku dveh let je društvo s skromnimi denarnimi sredstvi, kar jih je imelo na razpolaganje, shrambo gasilnega orodja te-meljito popravilo, si več koristnega orodja, cevij, ročno briz-galno nabavilo in sklenilo napraviti še eno ročno brizgalno, da zamore društvo v vaseh, ki so v hribih, pomagati.

Upamo, da bode društvo pod vodstvom energičnega in za društvo jako vnetega gosp. Fran Hajnriharja napredovalo in se razvitalo.

Fran Tavčar.

Vinica pri Črnomlju. «Gasilec» še ni prinesel poročila o delovanju tukajšnjega gasilnega društva. Da pa bratska društva izvedo, da tudi mi tu ob Kulpi nismo zaspali, nego da živimo, namenil sem se poročati danes o našem gasilnem društvu. Društvo ima dosihdob 46 delujočih članov, kateri so z dušo in telesom vdani tej humanitarni napravi in to tembolj, ker je to društvo ustanovljeno v spomin petdesetletnice vladanja Njega c. in kr. apostolskega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

Dosihdob je imelo društvo dva občna, jeden izvanreden občni zbor, štiri odbore seje in jedno veselico v korist gasil-nemu društvu. Nadalje je društvo imelo 18 vaj z orodjem in več malih vaj v kretanji. Kar je občinstva Viniškega, je sploh vse ali delujoč ali pa podporni član z nekaterimi malimi izje-mami. Žalibog pa, da, akoravno se je osnovalo gasilno društvo v proslavo petdesetletnice vladanja Njega Veličanstva cesarja, je sedanji novoizvoljeni občinski odbor gasilnemu društvu bolj sovražen kakor pa naklonjen. Občinski odbor je odrekel sploh vsako denarno podporo prostovoljnemu gasilnemu društvu, še celo onih 600 K, katere je občinski odbor v letu 1894. in 1895. gasilnemu društvu, ako se isto ustanovi, obljubil. Vsled tega sklepa pritožilo se je tukajšnje načelnštvo pri slavnem deželnem odboru na podlagi § 31. postave z dne 15. septembra 1881, deželni zakonik št. 14. Radovedni smo, kaj poreče slavní de-želni odbor. Upamo, da bode slavní deželni odbor našo pri-tožbo rešil ugodno že glede na to, ker je občina ustanovila prostovoljno gasilno društvo v proslavo petdesetletnice vla-danja Njega Veličanstva in ker to zahteva § 24. prej omenjene postave. Tukajšnjemu gasilnemu društvu se bode treba gotovo še mnogo boriti proti brezsrčnejšem, ki tako malo vedo ceniti to prekoristno in prepotrebno društvo. Ali kakor se gasilec ne bojimo elementarnih sil, ter smo vedno pripravljeni boriti se proti njim, tako se tudi tega boja ne bojimo, v svesti si, da delamo Bogu v čast, bližnjemu na pomoč in da je naše društvo, kakor znabiti le malo gasilnih društev na Kranjskem, viden spomenik Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

K sklepu izražam upanje, da, kadar drugič poročam, bode moje poročilo bolj veselo ter končam s pozdravom «Na pomoč!»

Radovljica. Redni občni zbor našega društva vršil se je ob mnogobrojni udeležbi članov dne 21. januarja t. l. v zgornjih prostorih gostilne gosp. načelnika Pristavca. Na dnevnem redu je bila volitev vodje plezalcev in njega namestnika, ker sta oba prestopila k društveni godbi. Izvoljen je bil jednoglasno za vodjo plezalcev prejšnji zaslužni načelnik gosp. M. Zalokar, njegovim namestnikom pa gosp. Matevž Mandeljc. Občni zbor je nadalje sklenil nabiti na hiše, kjer so shranjeni ključi shra-njevališča, tablice, dalje spisati in narisati natančno navodilo, v kakem redu naj shrani vsak gasilec svojo opravo, ter obesiti to navodilo na prikladnem mestu v shranjevališču. Več manjših predlogov odkazal je zbor odboru. Odbor se je sešel potem še dvakrat. Pri prvi seji sklenilo se je prirediti letošnjo predpustno veselico dne 4. februarja pri Basteljnu. Naj kar tu omenimo, da se je veselica nepričakovano dobro obnesla. Udeležba je bila ogromna. Izmej tovariških društev zastopano je bilo Blejsko po gosp. načelniku Rusu in Mošenjsko. Največ strancev bilo je iz Lesec. Domača godba vztrajala je ob neumornem sviranju do ranega jutra. Ples in šaljiva loterija, oboje vršilo se je v najlepšem redu in tudi blagajna ima znaten dohodek. Druga odborova seja je bila skupna z godbenim odsekom, ter se je sklenilo odpustiti na njegovo prošnjo dosedanjega gosp. kapel-nika Horna, ker se mu nudi boljša služba kot kapelnik pri

* Nova pravila, ki jih je izdala zveza, imajo v § 4. v 6. odstavku določbo v zmislu dopisnika. Opomba uredništva.

gasilnemu društvu v Kranju. Obenem se je sklenilo vzprejeti ponudbo gosp. Jindřicha Šejnosta iz Česke, ker je izmed vseh prošelj za to mesto najugodnejša.

—r—

Preddvor. Tretji redni občni zbor je imelo Preddvorskó gasilno društvo dne 4. sušca 1900. Razun enega opravičeno zadržanega, so bili navzoči vsi udje. Na dnevnem redu je bilo letno poročilo, polaganje računov in volitev novega odbora. Od-krito povem, da sem se bal, dobro poznavajoč društvene razmere, da ne bi prišlo do razpóra. Letno poročilo tajnikovo se je vzprejelo z odobravanjem na znanje. Naj omenim iz njega, da je priredilo društvo dne 15. oktobra 1899 veselico, katere čisti dohodek je dosegel za naše beraške razmere izvanredno visoko svoto 317 K. K tolikemu vspehu je največ pripomoglo gasilno društvo in godba iz Kranja. Bodi tudi na tem mestu Kranjskemu društvu in njega godbi izrečena najpristrénejša zahvala! Vkljub dobro vspeli veselici ni mogel blagajnik kaj posebno veselega poročati; društvo ima še vedno nekaj stotakov dolga, kterege se pa upamo v dveh letih otresti.

Pri volitvi odbora je bil soglasno zopet izvoljen načelnikom blagorodni gospod Janko Urbančič, grajščak na Turnu; pod-načelnikom pa z dobro dvetretjinsko večino prejšnji četovodja Jurij Arh iz Preddvora. Blagajnik, tajnik in trije odborniki so ostali prejšnji. Volitev je pokazala, da se je težišče v društvu preneslo iz Tupalič, kar je po mojih mislih jedino naravno in pravično, v Preddvor, kjer je tudi sedež društva. Dosedanji podnačelnik in njegovi trije somišljeniki so se radi tega čutili žaljeni in so — izstopili. Naj bodo prepričani, da niso nenado-mestljivi. V društvu vlada sedaj nov, svež duh; za pristop se je oglasilo takoj sedem članov. Pri vseh pa se kaže vnema in veselje, kar je dobro znamenje za prihodnost.

Iz Brezovice pri Ljubljani. Dne 11. marca t. l. ob 8. uri zvečer je začel goreti neki hlev v vasi Lukovica, občina Log. Brezoviško gasilno društvo je bilo hitro na licu mesta, tako, da so se obvarovali svinjak, ki je bil tik hleva, in hiša, ki je bila komaj tri metre od pogorišča oddaljena. Pogorel je torej samo hlev. Voda je bila blizu, dasiravno je ni bilo mnogo; mimo teče namreč studenček. Ta se je zajezil, in voda se je napeljala v cevi; to je seveda samo za prvi trenutek zadostovaló in so pozneje morale ženske v brizgalno donášati vode. Društvo je delovalo, dasiravno je bila noč mrzeča, do ene ure ponoči. Bil je to že drugi ogenj, pri katerem so naši gasilci vztrajno delovali. Niso se ustrašili dela; čeprav so bili do kože mokri, so vendar delali, da je bil ogenj popolnoma pogašen in vsaka nevarnost odstranjena. Kako da je ogenj nastal, še ni znano — Marsikateri se je takrat, ko se je društvo ustanovilo, izrazil, da gasilno društvo ni za drugega kot za »parado«, a varali so se, ker v petih mesecih sta bila že dva ognja, in to v zimskem času. Geslo gasilcev je, ko zaslišijo klicalni rog, bližnjemu na pomoč!

Gosp. A. C. Achtschin v Ljubljani ima še v zalogi dve novi izvrstni brizgalnici od tvrdke R. Czermak v Toplicah. Ti brizgalnici se oddasti na obroke s primerno garancijo.

Gasilno društvo v Novem mestu ima na prodaj voz, na katerem je sod za vodo (900), priprava za naložitev lestev, cevij itd. Prostora na vozu je za osem mož. Cena nizka, plačilni pogoji ugodni. Voz je popolnoma nov in še nerabljen.

Odbor zveze ima še do 150 izvodov pesmi »Naša pesem«; društvom se ti izvodi brezplačno pošiljajo, in sicer po osem izvodov skupno. Društva, ki žele imeti to pesem, naj vpošljejo za poštino in zavitek 15 vinarjev v poštinih znamkah tajniku Troštu na Ig.

Zahvala.

Prostovoljno gasilno društvo v Jesenicah na Gorenjskem se zahvaljuje slavni banki »Slavija« za darilo 40 K (štirideset kron) in pa zavarovalnici »Allgem. Brandschaden-Versicherungs-Anstalt« v Gradcu za darilo 50 K (petdeset kron), ker je omenjeno društvo pri požaru na Jesenicah dne 6. novembra t. l. uspešno delovalo. Živeli darovalci!

Gasilno društvo v Jesenicah dne 21. februarja 1900.

Franc Krivic, načelnik.

J. C. Gerber

trgovina s papirjem in knjigoveznica

Kongresni trg Ljubljana Kongresni trg
ima vse uradne knjige za gasilna društva v zalogi, in sicer:

A. C. Achtschin »Vežbovnik«	1 K — v
Osnovnik	3 » 10 »
Službeni zapisnik	3 » 10 »
Blagajniška knjiga	1 do 2 K
Zapisnik	1 » 2 »

Jamstvo 5 let.

Jamstvo 5 let.

C. kr. privileg.

tovarna brizgalnic, črepalnic in drugih strojev

R. CZERMAK-A

v Toplicah (Česko)

dobavlja

**brizgalnice vsake vrste, hidrofore
in vse drugo ognjegasilno orodje.**

Najugodnejši plačilni pogoji.

I. gornje-avstrijska naprava gasilnih orodij in oprave

Konrad Rosenbauer

v Lincu (Gor. A. vstrijsko).

Sesalne brizge vsacega sestava.

Strešne, kljukaste, vtikalne in mehanične pomikalne lestve.

Vsakojaka oprava za plezalce in šarže.

Razsvetljevalne priprave in glasbila.

Sanitetne oprave in dimne krinke.

Izvrstne konopne cevi nepreokaljive dobrote.

Cenilniki zastoj in poštnine prosto. Olajševalni plačilni pogoji.

Ces. kr. priv.

tvornica strojev, brizgalnic, cevij in ognjegasnih predmetov, prva moravska tkalnica cevij in pasov

R. A. Smekal

v Czechu pri Prostejovu

podružnice: Zagreb-Praga-Smichov

odlikovan

s 112 svetinjami, častnimi diplomami i. t. d.

priporoča se

za nabavo vsakojakih brizgalnic, gasilnega orodja, pasov i. t. d., kmetijskih strojev, peronospora-brizgalnic po najnižji ceni

kakor v lastni mehanični tkalnici tkane cevi najboljše vrste

po zdatno znižanih cenah.

Postrežba je točna in solidna, pod ugodnimi plačilnimi pogoji na obroke. — Jamčenje za brizgalnice 5 let.

S spoštovanjem

Podružnica R. A. Smekal — Zagreb.